

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

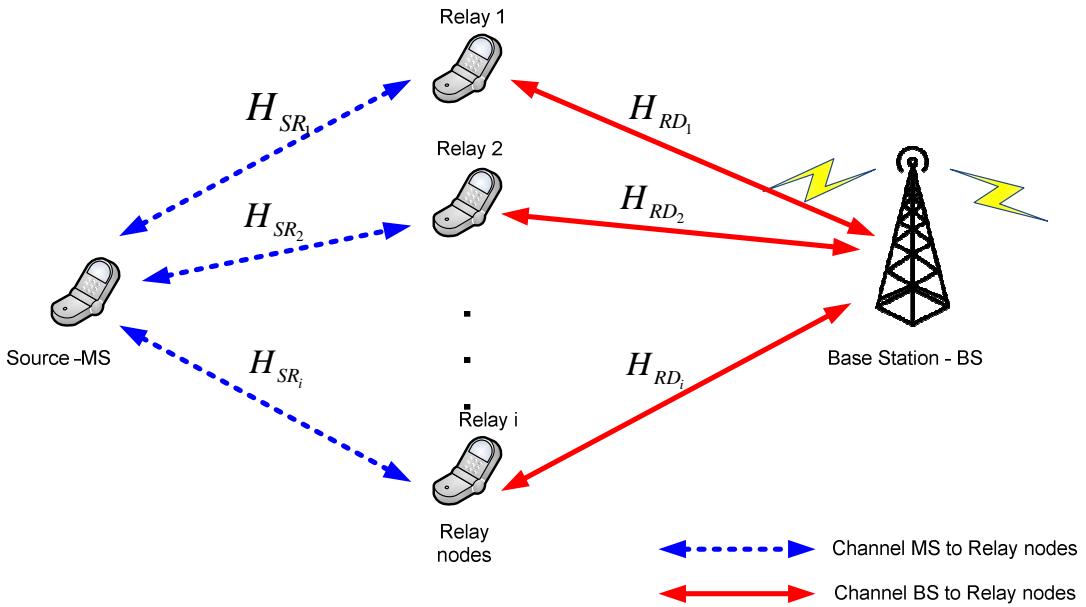
3.1 การออกแบบของระบบที่นำเสนอ

ระบบสื่อสารไร้สายเคลื่อนที่แบบร่วมมือที่นำเสนอในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ประกอบด้วย จำนวนผู้ใช้งานในโครงข่ายทั้งหมด 5 คนและมีสถานีฐาน (Base station) 1 เครื่อง โดยกำหนดให้ ผู้ใช้งานคนที่ 1 ทำหน้าที่เป็นเครื่องส่ง (Source) ผู้ใช้งานอื่นๆ ทำหน้าที่เป็นรีเลย์ (Relay) ซึ่งในการ ส่งต่อสัญญาณจากรีเลย์ไปยังเครื่องรับจะพิจารณาการส่งต่อสัญญาณแบบ Amplify-and-Forward ผ่านช่องสัญญาณที่มีการจางหายแพร่ระบาดเรยลลี(Rayleigh fading)ในการสื่อสารแบบร่วมนี้ซึ่ง มีการmodulateแบบ BPSK

โดยกำหนดให้แต่ละโหนดมีสายอากาศสำหรับรับ/ส่งสัญญาณเพียงสายเดียว (Single Antenna) และ ผู้ใช้งานคนที่ 1 ที่เป็นเครื่องส่งที่อยู่นอกขอบเขตสัญญาณของสถานีฐานแต่สามารถ ตรวจจับความแรงของสัญญาณและเชื่อมต่อกับผู้ใช้งานอื่น ๆ ที่เป็นรีเลย์จำนวน 4 โหนด ได้จาก ข้อมูลสถานะช่องสัญญาณ (Channel State Information : CSI) และรีเลย์แต่ละโหนดได้รับข้อมูล สถานะช่องสัญญาณจากสถานีฐาน เช่นเดียวกัน

สำหรับช่องสัญญาณแบ่งเป็นสองช่วง ได้แก่ ช่องสัญญาณจากผู้ใช้งานไปยังรีเลย์ (Source-to-Relay) และช่องสัญญาณจากรีเลย์ไปยังสถานีฐาน(Relay-to-Base Station)เมื่อ $H_{SR,i}$ เป็นเมตริกช์คุณสมบัติของช่องสัญญาณจากแหล่งกำเนิดถึงรีเลย์ตัวที่ i และ $H_{RD,i}$ เป็นเมตริกช์ คุณสมบัติของช่องสัญญาณจากรีเลย์ตัวที่ i ถึงสถานีฐาน โดยในช่องสัญญาณแต่ละช่วงมีสัญญาณ รบกวนแบบเกาส์ลีข่าวแบบบก (AWGN) ที่มีความหนาแน่นของกำลังส่ง (PSD) เท่ากับ N_0 ตาม รูปที่ 3.1

ในการทวนสัญญาณ ผู้ใช้ที่ทำหน้าที่เป็นรีเลย์(Relay)จะทำการขยายสัญญาณที่รับได้ให้มีขนาดแอมพลิจูดสูงขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วใช้การส่งต่อสัญญาณไปยังเครื่องรับปลายทางแบบ Amplify-and-Forward (AF) และที่สถานีฐานจะมีการรวมลำดับของบิต(Combine bit sequence) และจากหลายๆ รีเลย์โดยใช้วิธี Maximum Likelihood Detector (ML)เนื่องจากลำดับการส่งผ่านใน แต่ละเส้นทางเป็นอิสระต่อกัน

รูปที่ 3.1 การส่งสัญญาณผ่านรีเลย์แบบ 2-hop ในระบบสื่อสารไร้สายแบบร่วมมือที่นำเสนอด้วย

3.2 ขั้นตอนการส่งสัญญาณระหว่างโหนดใดๆ ในระบบเครือข่ายเคลื่อนที่

ก่อนที่จะมีการเลือกเส้นทางระหว่างแต่ละโหนดจะมีการส่งสัญญาณเพื่อรับรู้ระดับของอัตราส่วนสัญญาณต่อสัญญาณรบกวน (Signal to Noise Ratio : SNR) ตามรูปที่ 3.2 และ 3.3 โดยทำการปรับปรุงมาจาก IEEE 802.16j MMR Network Protocol¹ เพื่อให้สอดคล้องและสามารถใช้งานได้กับระบบเครือข่ายเคลื่อนที่ ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 : สถานีฐานจะกระจายสัญญาณโดยการส่งแพคเก็ตอ้างอิง (Reference packet) ไปยังผู้ใช้งานที่เป็นรีเลย์แต่ละโหนดที่อยู่ในรัศมีพื้นที่ครอบคลุม และรีเลย์ที่อยู่ในรัศมีการส่งสัญญาณจะรับแพคเก็ตอ้างอิงและตรวจจับค่าข้อมูลสถานะของสัญญาณ (Channel State Information, CSI) ที่ได้จากสถานีฐาน

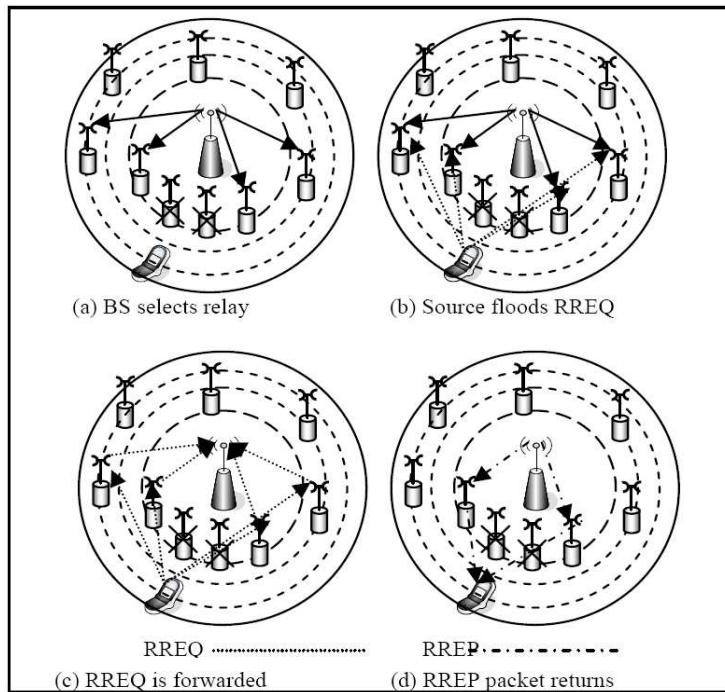
ขั้นที่ 2 : ผู้ใช้งานที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องส่ง (Source) ที่อยู่นอกรัศมีการส่งสัญญาณของสถานีฐานจะร้องขอการเชื่อมต่อไปยังสถานีฐานโดยผ่านรีเลย์โหนดที่สามารถใช้งานได้จากการตรวจจับค่า CSI ที่ได้จากรีเลย์โหนดอื่นและการกระจายแพคเก็ตการร้องขอรีเลย์ (Relay request

¹ Bongkyoung Kwon, Yusun Chang, and John A. Copeland, "A Network Entry Protocol and an OFDMA Symbol Allocation Scheme for Non-Transparent Relay Stations in IEEE 802.16j MMR Networks," IEEE 2008.

packet : RREQ) ไปยังรีเลย์โหนดนั้นๆ และเมื่อรีเลย์โหนดได้รับแพคเก็ตการร้องขอรีเลย์แล้วจะส่งต่อไปยังสถานีฐาน

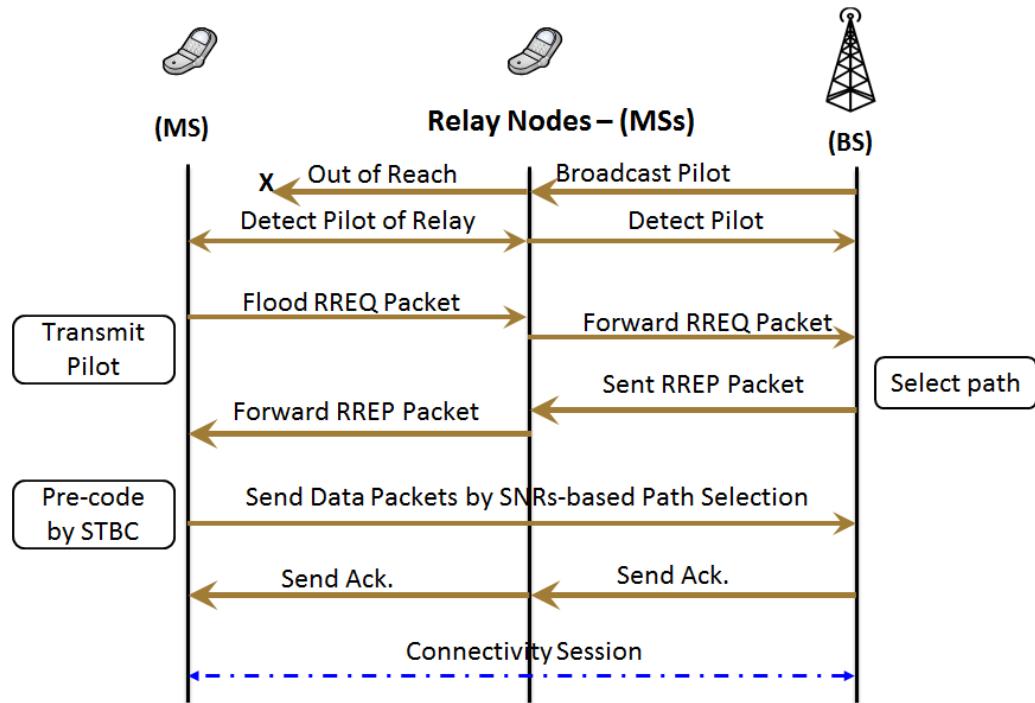
ข้อที่ 3 : เมื่อสถานีฐานได้รับแพคเก็ตการร้องขอรีเลย์แล้วสถานีฐานจะทำการวัดคุณสมบัติของช่องสัญญาณจากทุกเส้นทาง และจะส่งแพคเก็ตการตอบรับเส้นทาง(Route reply packet : RREP) ไปยังผู้ใช้งานที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องส่ง โดยผ่านทางรีเลย์โหนดที่ส่งมาให้

ข้อที่ 4 : หลังจากผู้ใช้งานที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องส่ง ได้รับแพคเก็ตการตอบรับรีเลย์จากสถานีฐานแล้ว จะทำการคำนวณการเลือกเส้นทางที่สถานีฐานส่งมาให้และส่งแพคเก็ตข้อมูล (Data packet) ไปยังสถานีฐาน ได้โดยตรงผ่านเส้นทางที่มีลำดับความแรงของอัตราส่วนสัญญาณต่อสัญญาณรบกวน(SNR) ส่องลำดับแรก และสถานีฐานจะส่งแพคเก็ตการรับรู้ (Acknowledgement packet) หรืออนุญาตให้ทำการเชื่อมต่อกลับมาเพื่อเริ่มการส่งข้อมูล

รูปที่ 3.2 ขั้นตอนการส่งสัญญาณเพื่อหาเส้นทางที่ดีที่สุดในการส่งข้อมูล²

²Kaiser, M.S., Khan, I., Adachi, F. and Ahmed, K.M, "Fuzzy Logic Based Relay Search Algorithm for Cooperative Systems," Communication Systems and Networks and Workshops, 2009, pp. 1-7.

รูปที่ 3.3 ขั้นตอนการส่งสัญญาณระหว่างโหนดใดๆ ในระบบเครือข่ายเคลื่อนที่

ตามรูปที่ 3.3 จะเห็นว่าระหว่างสถานีฐานถึงรีлейโหนด(BS-Relays : Downlink) คือมีการรับรู้สัญญาณซึ่งกันและกัน ได้จาก Clear-to-send โดยที่รีлейแต่ละตัวจะทำการอัพเดทข้อมูลกับสถานีฐานจากข้อมูลสถานะช่องสัญญาณ (CSI) อยู่ตลอดเวลา ทำให้สถานีฐานรู้ข้อมูลของช่องสัญญาณ

และระหว่างแหล่งกำเนิดถึงรีлейโหนด(Source-Relays : Uplink) มีการรับรู้สัญญาณซึ่งกันและกัน ได้จาก Ready-to-send โดยแหล่งกำเนิดสามารถรับรู้รีлейแต่ละตัวจากข้อมูลสถานะช่องสัญญาณ (CSI) และเมื่อต้องการส่งข้อมูลแหล่งกำเนิดจะทำการส่งแพคเก็ตการร้องขอเส้นทาง (RREQ) ไปที่รีлейและรีлейจะทำการส่งการร้องขอไปยังสถานีฐาน ซึ่งสถานีฐานจะทำการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์หาเส้นทางที่ดีที่สุดสองเส้นทางจากค่าอัตราส่วนสัญญาณต่อสัญญาณรบกวน (SNR) แล้วจึงทำการส่งเส้นทางที่เลือกกลับไปให้แหล่งกำเนิดผ่านแพคเก็ตการตอบรับเส้นทาง (RREP) จากนั้นแหล่งกำเนิดที่ทำการ Pre-coding แบบ STBC แล้วจึงทำการส่งข้อมูลตามเส้นทางที่เลือก ซึ่งกำหนดให้แหล่งกำเนิดจะทำการเลือกเส้นทางทุก ๆ การส่งข้อมูล 10 kbit

3.3 หลักการพิจารณาเลือกเส้นทางด้วยค่า SNR

การพิจารณาเลือกเส้นทางในการส่งผ่านข้อมูล (Path Selection) ด้วยการพิจารณาค่า อัตราส่วนสัญญาณต่อสัญญาณรบกวน(SNR) ที่นำเสนอในงานวิจัยฉบับนี้ จะเริ่มต้นจากการสุ่ม ระยะทาง (d) ระหว่างแหล่งกำเนิดไปยังรีเล耶 ($MS \rightarrow R_i$) และจากรีเล耶ไปยังสถานีฐาน ($R_i \rightarrow BS$) และพิจารณารีเล耶ในโครงข่าย ไว้สายของระบบที่นำเสนอ มีจำนวน เต้า โดยสมการที่ ใช้ในการหาค่าอัตราส่วนสัญญาณต่อสัญญาณรบกวน(SNR) ของแต่ละเส้นทางแบบสองรอบ สามารถหาได้จากสมการที่ 3.1³

$$SNR_{two-hop,i} = \frac{SNR_{SR,i}SNR_{RD,i}}{1 + SNR_{SR,i} + SNR_{RD,i}} \quad (3.1)$$

โดยค่า SNR ในสมการที่ 3.1 มีความสัมพันธ์กับสัมประสิทธิ์ช่องสัญญาณ $|h|^2$, กำลัง ส่งโดยเฉลี่ยจากแต่ละโหนด(P), ค่าความหนาแน่นสเปกตรัมกำลัง (Power Spectral Density) ของ สัญญาณรบกวน N_0 , แบบดัชนีการส่งสัญญาณ (W), และ Path Loss ($d^{-\alpha}$), ดังแสดงในสมการ ที่ 3.2⁴

$$SNR = \frac{|h|^2 P}{N_0 W} = \frac{d^{-\alpha} P}{N_0 W} \quad (3.2)$$

ซึ่งหลังจากได้ค่าอัตราส่วนสัญญาณต่อสัญญาณรบกวน(SNR)ของทุกเส้นทางแล้วนำมา จัดเรียงลำดับตามสมการที่ 3.2เพื่อเลือกค่า SNR ที่ดีที่สุดสองค่าเพื่อใช้ในการเลือกเส้นทางในการส่ง ข้อมูลที่มีการเข้ารหัสเชิงปริภูมิ-เวลาต่อไป

$$Path_{sel} = \arg \max_i (SNR_{two-hop,1}, \dots, SNR_{two-hop,i}) \quad (3.3)$$

³ Kaiser, M.S., Khan, I., Adachi, F. and Ahmed, K.M, "Fuzzy Logic Based Relay Search Algorithm for Cooperative Systems," Communication Systems and Networks and Workshops, 2009, pp. 1-7.

⁴ ก้าพภาวดีษฐ์. (2552). พฤติกรรมสัญญาณขาคดใหญ่ของแผนกรสัญญาณช้าแบบร่วมมือพร้อมค้ำยการเลือกรีเล耶. วิทยานิพนธ์ วิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศึกษา ไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

3.4 การเข้ารหัสเชิงปริภูมิ-เวลาแบบบล็อก (Space-Time Block Coding: STBC)

โดยทั่วไปในระบบการส่งสัญญาณจะต้องมีสองสายอากาศเพื่อที่จะใช้การเข้ารหัสเชิงปริภูมิ-เวลา (2,2) หรือเรียกว่า Alamouti's STBC และ โดย Ho-Jung An⁵ และ ไฟฟาร์ย พูลสวัสดิ์ได้เสนอวิธีการเข้ารหัสก่อนการส่ง (Pre-coding) สำหรับการเข้ารหัสเชิงปริภูมิ-เวลา ซึ่งทำให้สามารถใช้สายอากาศเพียงเส้นเดียวในการส่งสัญญาณ ทึ้งสามารถใช้กระบวนการนี้ในเครื่องส่ง (Source node) เพื่อเป็นการสื่อสารแบบ Up-link

คำดับของบิตจากเครื่องส่งในรูปของ Alamouti's STBC แสดงในสมการที่ 3.4

$$\begin{bmatrix} s_1 & -s_2^* \\ s_2 & s_1^* \end{bmatrix} \quad (3.4)$$

ซึ่งคำดับแรกของการเข้ารหัสก่อนการส่ง (Pre-coding) คือการนำค่าช่องสัญญาณ H_i ไปคูณและรวมกันเป็นสัญลักษณ์ (Symbol, z_i) โดยมีคำดับสัญลักษณ์ในการส่งในสมการที่ 3.5 – 3.8 โดยที่ H_i^+ เป็นส่วนกลับ (Pseudo inverse) ของ H_i และ $H^+ = (H^H H)^{-1} H^H$ และ $(.)^*$ เป็น การสังขุกของจำนวนเชิงซ้อน

$$z_1 = H_1^+ s_1 + H_2^+ s_2 \quad (3.5)$$

$$z_2 = -H_1^+ s_2^* + H_2^+ s_1^* \quad (3.6)$$

$$z_3 = H_3^+ s_1 + H_4^+ s_2 \quad (3.7)$$

$$z_4 = -H_3^+ s_2^* + H_4^+ s_1^* \quad (3.8)$$

วิธีการส่งต่อสัญญาณจากวิเดย์ไปยังสถานีฐานใช้วิธีการส่งแบบ Amplify-and-Forward (AF) โดยวิเดย์จะรับข้อมูลตามคำดับจากแหล่งกำเนิด แล้วทำการขยายและส่งต่อไปยังสถานีฐาน และสถานีฐานจะทำการรวมข้อมูลที่ได้รับตามคำดับจากวิเดย์แต่ละตัว

⁵ Ho-Jung An, Jee-Hoon Kim, and Hyoung-Kyu Song, "Cooperative Transmission Scheme to Increase Gain by STBC," Engineering Letters, 2007.

⁶ PaitoonPoonsawatt and PunyawiJamjareekul, "Improving Dual-Hop Amplify-and-Forward Cooperative Mobile Network Based on Path selection and STBC with Pre-Coding Scheme" Proceeding of 2011 Eighth International Joint Conference on Computer Science and Software Engineering (JCSSE), May 2011, Mahidol University Thailand, pp 409-413.

พิจารณาที่รีเลย์คู่ที่ถูกเลือก (Selected pair of relays) ในช่วงเวลาแรก (T1) :

เครื่องส่ง(Source) จะทำการส่งสัญญาณ $z_1 = H_1^+ s_1 + H_2^+ s_2$ ผ่านช่องสัญญาณ H_1 และช่องสัญญาณ H_2 ไปยังรีเลย์ที่ถูกเลือกและสัญญาณที่ส่งออกมาจากเครื่องส่งและรับได้โดยรีเลย์ตัวที่ 1 และรีเลย์ตัวที่ 2 แสดงในสมการที่ 3.9 – 3.10 โดยที่ N คือระยะเวลาของสัญลักษณ์ (Symbol duration) , $m = 0, 1, \dots, N-1$ เป็นลำดับเวลาในการส่งแต่ละครั้ง และ r_{S,R_i} เป็นสัญญาณข้อมูลบิตแต่ละลำดับที่จากแหล่งกำเนิดที่รีเลย์แต่ละตัวรับได้

$$\begin{aligned} r_{S,R_1}[m] &= H_1 z_1 + n_1 \\ &= H_1 (H_1^+ s_1 + H_2^+ s_2) + n_1 \\ &= s_1 + H_1 H_2^+ s_2 + n_1 \end{aligned} \quad (3.9)$$

$$\begin{aligned} r_{S,R_2}[m] &= H_2 z_1 + n_2 \\ &= H_2 (H_1^+ s_1 + H_2^+ s_2) + n_2 \\ &= H_1^+ H_2 s_1 + s_2 + n_2 \end{aligned} \quad (3.10)$$

สัญญาณที่รับได้ที่สถานีฐาน (Destination, BS) จะรับได้จากรีเลย์ตัวที่ 1 และรีเลย์ตัวที่ 2 ผ่านช่องสัญญาณ H_5 และช่องสัญญาณ H_6 แสดงในสมการที่ 3.11 – 3.14 โดยที่ β_{R_i} เป็นอัตราการขยายสัญญาณที่รีเลย์แต่ละตัวและ $r_{R_i,D}$ เป็นสัญญาณข้อมูลบิตแต่ละลำดับที่จากรีเลย์แต่ละตัวที่สถานีฐานรับได้

$$r_{R_1,D}[m+N] = H_5 \beta_{R_1} r_{S,R_1}[m] + n_5 \quad (3.11)$$

แทนค่าสมการ 3.9 ในสมการที่ 3.11 จะได้

$$\begin{aligned} r_{R_1,D}[m+N] &= \beta_{R_1} H_5 (s_1 + H_1 H_2^+ s_2 + n_1) + n_5 \\ &= \beta_{R_1} H_5 s_1 + \beta_{R_1} H_5 H_1 H_2^+ s_2 + n_5 \end{aligned} \quad (3.12)$$

$$r_{R_2,D}[m+N] = H_6 \beta_{R_2} r_{S,R_2}[m] + n_6 \quad (3.13)$$

แทนค่าสมการ 3.10 ในสมการที่ 3.13 จะได้

$$\begin{aligned} r_{R_2,D}[m+N] &= \beta_{R_2} H_6 (H_1^+ H_2 s_1 + s_2 + n_2) + n_6 \\ &= \beta_{R_2} H_6 H_1^+ H_2 s_1 + \beta_{R_2} H_6 s_2 + n_6 \end{aligned} \quad (3.14)$$

พิจารณาที่รีเลย์คู่ที่ถูกเลือก (Selected pair of relays) ในช่วงเวลาแรก (T2) :

เครื่องส่ง (Source) จะทำการส่งสัญญาณ $z_2 = -H_1^+ s_2^* + H_2^+ s_1^*$ ผ่านช่องสัญญาณ H_1 และช่องสัญญาณ H_2 ไปยังรีเลย์ที่ถูกเลือกและสัญญาณที่ส่งออกมาจากเครื่องส่งและรับได้โดยรีเลย์ตัวที่ 1 และรีเลย์ตัวที่ 2 แสดงในสมการที่ 3.15 – 3.16

$$r_{S,R_1} [m + 2N] = H_1 z_2 + n_1 \quad (3.15)$$

$$r_{S,R_2} [m + 2N] = H_2 z_2 + n_2 \quad (3.16)$$

สัญญาณที่รับได้ที่สถานีฐาน (Destination, BS) จะรับได้จากรีเลย์ตัวที่ 1 และรีเลย์ตัวที่ 2 ผ่านช่องสัญญาณ H_5 และช่องสัญญาณ H_6 แสดงในสมการที่ 3.17 – 3.18

$$r_{R_1,D} [m + 3N] = H_5 \beta_{R_1} r_{S,R_1} [m + 2N] + n_5 \quad (3.17)$$

$$r_{R_2,D} [m + 3N] = H_6 \beta_{R_2} r_{S,R_2} [m + 2N] + n_6 \quad (3.18)$$

และสัญญาณที่รับได้ที่สถานีฐาน (Destination, BS) จะรับได้จากรีเลย์ตัวที่ 3 และรีเลย์ตัวที่ 4 ผ่านช่องสัญญาณ H_7 และช่องสัญญาณ H_8 แสดงในสมการที่ 3.19 – 3.20

$$r_{R_3,D} [m + 3N] = H_7 \beta_{R_3} r_{S,R_3} [m + 2N] + n_7 \quad (3.19)$$

$$r_{R_4,D} [m + 3N] = H_8 \beta_{R_4} r_{S,R_4} [m + 2N] + n_8 \quad (3.20)$$

เพื่อให้ง่ายต่อการดำเนินการทางคณิตศาสตร์ สามารถสมมติตัวแปรตามสมการที่ 3.21 – 3.24

$$G = H_1 H_2^+ \quad (3.21)$$

$$K = H_2 H_1^+ \quad (3.22)$$

$$W = H_3 H_4^+ \quad (3.23)$$

$$Y = H_4 H_3^+ \quad (3.24)$$

ที่สถานีฐานหรือปลายทางลำดับของบิตสัญญาณที่รับได้จากทั้งสี่รีเลย์สามารถนำมารวมกันแบบ Maximum Likelihood (ML) โดยลำดับของบิตที่รวมกันได้ (Combined bit sequence) จากรีเลย์ตัวที่ 1 เป็นไปตามสมการที่ 3.25 – 3.26

$$\tilde{c}_1 = H_5^* r_{R_1,D} (m + N) + H_5 G r_{R_1,D}^* (m + 3N) \quad (3.25)$$

$$\tilde{c}_2 = (H_5 G)^* r_{R_1,D} (m + N) - H_5 r_{R_1,D}^* (m + 3N) \quad (3.26)$$

ลำดับของบิตที่รวมกันได้ (Combined bit sequence) จากเรียงตัวที่ 2 เป็นไปตามสมการที่ 3.27 – 3.28

$$\tilde{c}_1 = (H_6 \cdot K)^* r_{R_2,D}^*(m+N) + H_6 \cdot r_{R_2,D}^*(m+3N) \quad (3.27)$$

$$\tilde{c}_2 = H_6^* r_{R_2,D}^*(m+N) - (H_6 \cdot K) r_{R_2,D}^*(m+3N) \quad (3.28)$$

ลำดับของบิตที่รวมกันได้ (Combined bit sequence) จากเรียงตัวที่ 3 เป็นไปตามสมการที่ 3.29– 3.30

$$\tilde{c}_1 = H_7^* r_{R_3,D}^*(m+N) + (H_7 \cdot W) r_{R_2,D}^*(m+3N) \quad (3.29)$$

$$\tilde{c}_2 = (H_7 \cdot W)^* r_{R_3,D}^*(m+N) - H_7 r_{R_3,D}^*(m+3N) \quad (3.30)$$

ลำดับของบิตที่รวมกันได้ (Combined bit sequence) จากเรียงตัวที่ 4 เป็นไปตามสมการที่ 3.31 – 3.32

$$\tilde{c}_1 = (H_8 \cdot Y)^* r_{R_4,D}^*(m+N) + H_8 \cdot r_{R_4,D}^*(m+3N) \quad (3.31)$$

$$\tilde{c}_2 = H_8^* r_{R_4,D}^*(m+N) - (H_8 \cdot Y) r_{R_4,D}^*(m+3N) \quad (3.32)$$

3.5 การพิจารณาความไม่สมบูรณ์ของช่องสัญญาณ⁷

เพื่อให้แบบจำลองระบบเป็นไปด้วยความเสมือนจริงในทางปฏิบัติ ในการพิจารณาค่าข้อมูลสถานะช่องสัญญาณ (CSI) จึงต้องประมาณค่าความไม่สมบูรณ์ของช่องสัญญาณ (Imperfect channel estimation) มาใช้ในช่องสัญญาณที่จะส่งด้วย โดยปกติความไม่สมบูรณ์ของช่องสัญญาณ จะเกิดจากการประมาณค่าช่องสัญญาณ (Channel estimation) ซึ่งช่องสัญญาณที่ประกอบด้วยสัญญาณรบกวนจะทำให้เกิดการแทรกสอดแบบสุ่มในทิศทางที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้และการส่งท่อนกลับของสัญญาณ (Feedback) ทำให้เกิดความล่าช้า (Delay) และความผิดพลาดในการรับส่งข้อมูล โดยการประมาณช่องสัญญาณที่เป็นไปตามสมการที่ 3.33

$$\hat{H} = H + \Xi \quad (3.33)$$

เมื่อ \hat{H} คือ ช่องสัญญาณจากการประมาณ
 H คือ เมทริกซ์ของช่องสัญญาณที่ใช้จริง

⁷ Jin Liang Huang, 'Adaptive MIMO Systems with Channel State Information at Transmitter', KTH School of Information and Communication Technology, 2009.

$$\Xi \text{ คือ ค่าประมวลสัญญาณรบกวนเชิงช้อนปกติ (Complex Gaussian)} \\ \text{และ } [\Xi]_{i,j} \cong \mathcal{CN}(0, \sigma_\varepsilon^2)$$

โดยสมการที่ประกอบด้วยความไม่สมบูรณ์ของช่องสัญญาณเป็นไปตามสมการที่ 3.34

$$H = \eta \hat{H} + \sqrt{1-\eta} W \quad (3.34)$$

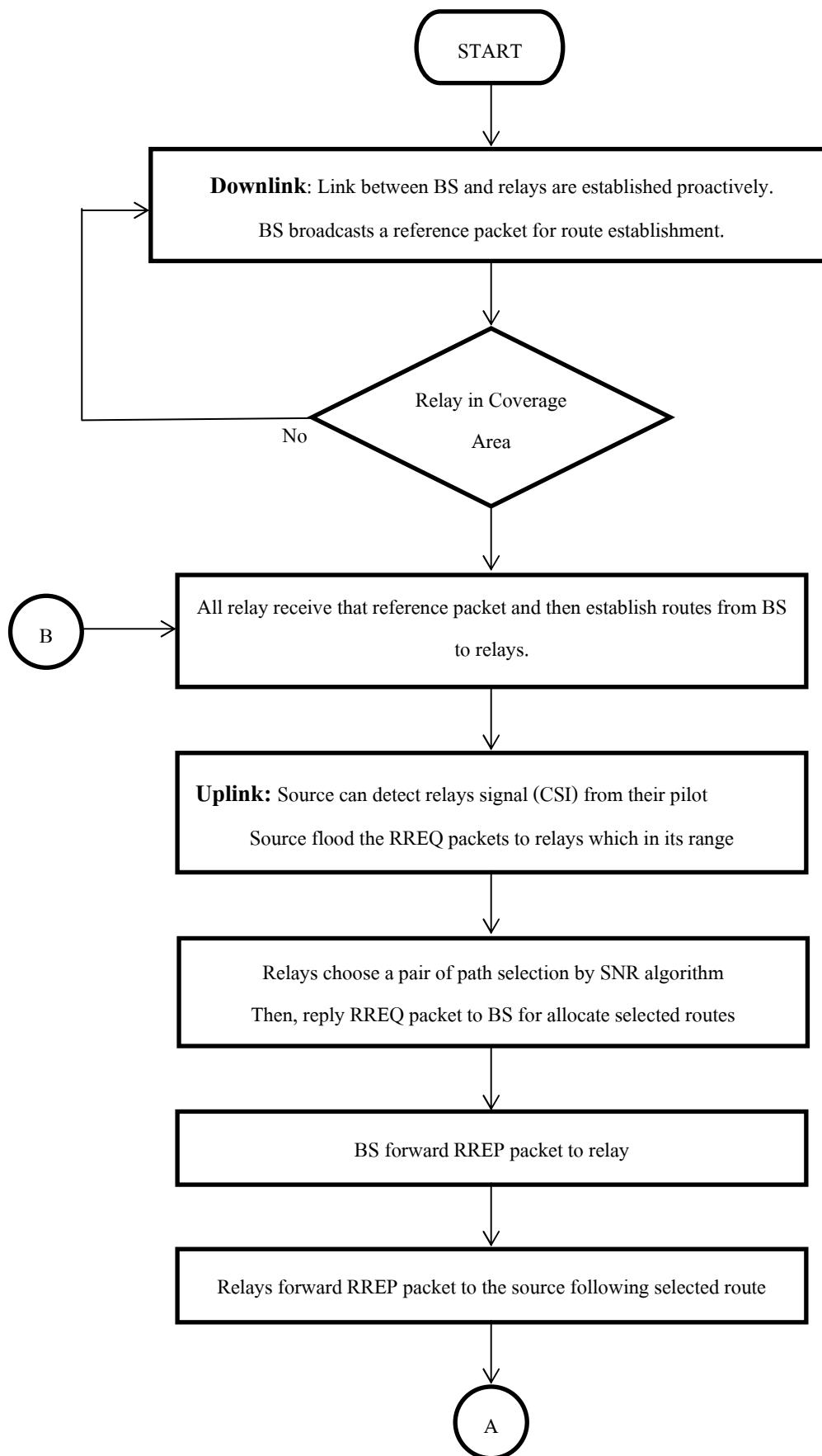
$$\text{เมื่อ } \eta = \frac{1}{1 + \sigma_\varepsilon^2}, \text{ เมื่อหาก } \eta = 1 \text{ หมายถึงช่องสัญญาณที่สมบูรณ์}$$

W คือ สัญญาณรบกวนแบบเกาส์สีขาวแบบนวภาค(AWGN)

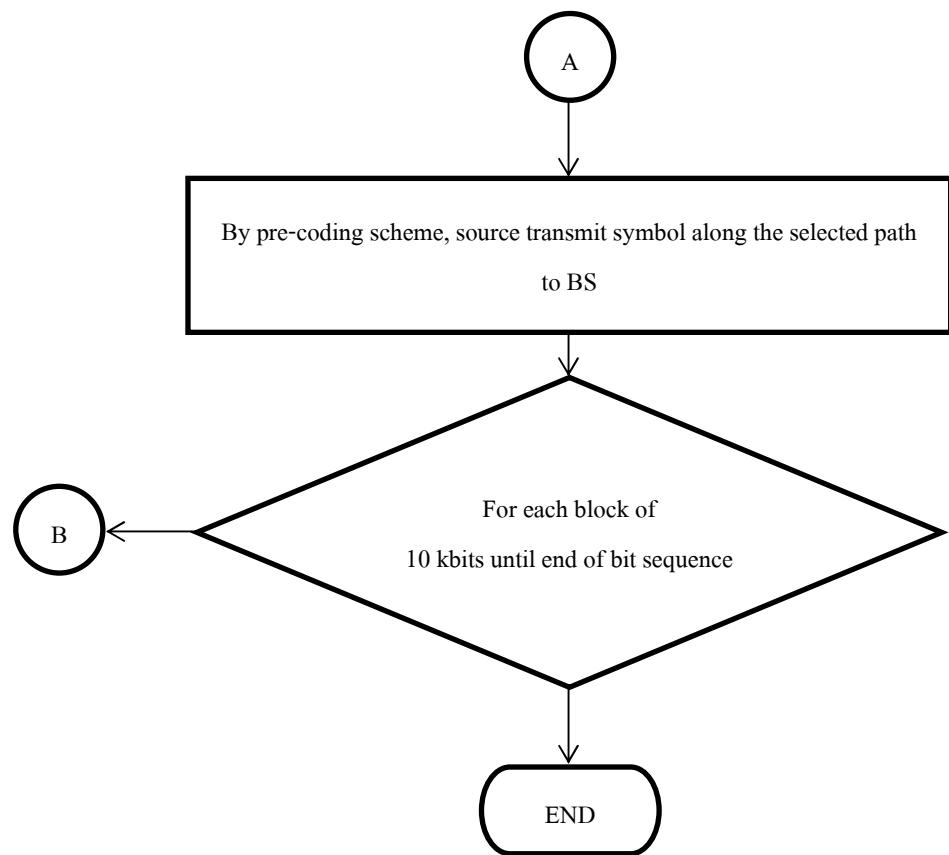
$$\text{และ } [W]_{i,j} \cong \mathcal{CN}(0,1)$$

3.6 ขั้นตอนวิธีการทำงานของโปรแกรมจำลองการเลือกเส้นทาง (Path Selection)

- 1) สร้างข้อมูลบิตสัญลักษณ์สำหรับการส่งผ่านข้อมูลที่มีการmodulateแบบ BPSK
- 2) สร้างช่องสัญญาณแบบ Rayleigh Fading Channel และสัญญาณรบกวนแบบ AWGN
- 3) คำนวณและเปรียบเทียบค่าอัตราส่วนสัญญาณต่อสัญญาณรบกวนที่รับได้ในเวลาหนึ่ง ของทุกเส้นทางจากรีเลย์จำนวน เต็วตามสมการที่ 3.1
- 4) เลือกเส้นทาง 2เส้นทางผ่านคู่รีเลย์จากค่าอัตราส่วนสัญญาณต่อสัญญาณรบกวนดีที่สุดสองลำดับแรกตามสมการที่ 3.3
- 5) ให้นำข้อมูลบิตสัญลักษณ์ที่ผ่านการmodulationแล้วนั้น มาทำการเข้ารหัสก่อนการส่ง (Pre-coding) โดยจัดลำดับของบิตสัญลักษณ์และคูณช่องสัญญาณในรูปของ Alamouti's STBCตามสมการที่ 3.5ถึง 3.8
- 6) ที่สถานีฐานทำการรวมสัญญาณที่รับได้ในแต่ละเวลาของ การส่งข้อมูลตามลำดับจากแต่ละเส้นทาง โดยใช้วิธีตรวจจับลำดับของบิตสัญลักษณ์แบบ Maximum Likelihood
- 7) ทำการนับบิตผิดพลาดและคำนวณอัตราความผิดพลาดบิต (BER)
- 8) ทำการพล็อตข้อมูลระหว่างอัตราความผิดพลาดของบิตข้อมูล(BER) กับอัตราส่วนสัญญาณต่อสัญญาณรบกวน(SNR)
- 9) เก็บผลข้อมูลที่ได้เมื่อเปลี่ยนค่า Path Loss Exponent (α) และจำนวนรีเลย์ที่มีในระบบแล้วนำมาวิเคราะห์ผลที่ได้

รูปที่ 3.4 ขั้นตอนการทำการของแบบจำลองวิธีการเลือกเส้นทางด้วยค่า SNR

ឧបពិធី 3.4 (ទៅ)